

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 13. júna 2019*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Elektronické komunikačné siete a služby – Smernica 2002/21/ES – Článok 2 písm. c) – Pojem ‚elektronická komunikačná služba‘ – Prenos signálov – Internetová e-mailová služba – Služba Gmail“

Vo veci C-193/18,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen (Vrchný správny súd spolkovej krajiny Severné Porýnie-Vestfálsko, Nemecko) z 26. februára 2018 a doručený Súdnemu dvoru 19. marca 2018, ktorý súvisí s konaním:

Google LLC

proti

Bundesrepublik Deutschland,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory M. Vilaras (spravodajca), sudcovia K. Jürimäe, D. Šváby, S. Rodin a N. Piçarra,

generálny advokát: M. Szpunar,

tajomník: C. Strömholm, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 13. marca 2019,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Google LLC, v zastúpení: H. Neumann, B. Tavakoli a M. Wortmann, Rechtsanwälte,
- Bundesrepublik Deutschland, v zastúpení: C. Mögelin a V. Janßen, splnomocnení zástupcovia,
- nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze a D. Klebs, splnomocnení zástupcovia,
- maďarská vláda, v zastúpení: M. Z. Fehér a G. Koós, splnomocnení zástupcovia,
- poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,
- Európska komisia, v zastúpení: G. Braun a L. Nicolae, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: nemčina.

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) (Ú. v. ES L 108, 2002, s. 33; Mim. vyd. 13/029, s. 349, ďalej len „rámcová smernica“), ktorá bola zmenená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/140/ES z 25. novembra 2009 (Ú. v. EÚ L 337, 2009, s. 37) (ďalej len „rámcová smernica“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Google LLC a Bundesrepublik Deutschland (Spolková republika Nemecko) vo veci rozhodnutia Bundesnetzagentur für Elektrizität, Gas, Telekommunikation, Post und Eisenbahnen (Spolkový úrad pre elektrickú energiu, plyn, telekomunikácie, pošty a železnice, Nemecko) (ďalej len „BNetzA“), ktorým sa konštatuje, že e-mailová služba Gmail spoločnosti Google je telekomunikačnou službou a v dôsledku toho je uvedená spoločnosť pod hrozbou pokuty povinná splniť svoju ohlasovaciu povinnosť.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Odôvodnenie 10 rámcovej smernice znie:

„Definícia ‚služba informačnej spoločnosti‘ uvedená v článku 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998 o postupe pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov [(Ú. v. ES L 204, 1998, s. 37; Mim. vyd. 13/020, s. 337), ktorá bola zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 98/48/ES z 20. júla 1998 (Ú. v. ES L 217, 1998, s. 18; Mim. vyd. 13/021, s. 8)], zahŕňa široký rozsah ekonomických činností vykonávaných v režime on-line. Pre väčšinu z týchto činností neplatia ustanovenia tejto smernice, pretože nie sú založené úplne alebo zväčša na prenose signálov elektronických komunikačných sietí. Pre služby hlasovej telefónie a prenosu elektronickej pošty platí táto smernica. Jeden podnik, napríklad poskytovateľ služieb Internetu, môže ponúkať elektronické komunikačné služby, ako prístup na Internet a služby, na ktoré sa nevzťahuje táto smernica, ako napríklad poskytovanie webového obsahu.“

- 4 Článok 2 písm. c) rámcovej smernice stanovuje:

„Na účely tejto smernice:

...

- c) ‚elektronická komunikačná služba‘ znamená službu bežne poskytovanú za úhradu, ktorá pozostáva úplne alebo prevažne z prenosu signálov v elektronických komunikačných sieťach, vrátane telekomunikačných služieb a prenosových služieb v sieťach používaných na vysielanie, s výnimkou služieb poskytujúcich obsah alebo vykonávajúcich edičnú kontrolu obsahu prenášaného pomocou elektronických komunikačných sietí a služieb; nezahŕňa služby informačnej spoločnosti definované v článku 1 [smernice 98/34], ktoré úplne alebo prevažne nepredstavujú prenos signálov v elektronických komunikačných sieťach.“

5 Článok 8 rámcovej smernice s názvom „Ciele politiky a princípy regulácie“ stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby národné regulačné orgány pri vykonávaní regulačných úloh uvedených v tejto smernici a špecifických smerniciach, uskutočnili všetky zodpovedajúce opatrenia zamerané na dosiahnutie cieľov stanovených v odsekoch 2, 3, a 4. Takéto opatrenia musia byť primerané týmto cieľom.

Pokiaľ sa v článku 9 o rádiových frekvenciách neustanovuje inak, členské štáty v čo najväčšej miere zohľadňujú požiadavku technologickej neutrality regulácie a zabezpečia, aby národné regulačné orgány pri plnení regulačných úloh uvedených v tejto smernici a v špecifických smerniciach, a najmä úloh, ktoré majú zabezpečiť efektívnu hospodársku súťaž, postupovali podobne.

...

2. Národné regulačné orgány podporujú súťaž pri poskytovaní elektronických komunikačných sietí, elektronických komunikačných služieb a pridružených prostriedkov a služieb okrem iného tým, že:

...

b) zabezpečia, aby nedošlo k narušeniu alebo obmedzeniu hospodárskej súťaže v odvetví elektronických komunikácií, ako aj pri prenose obsahu;

...

4. Národné regulačné orgány podporia záujmy občanov Európskej únie okrem iného tým, že:

...

b) zabezpečia vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov pri ich rokovaní s dodávateľmi, najmä zabezpečením dostupnosti jednoduchých a nenákladných postupov pri riešení sporov vykonávaných orgánom nezávislým od zúčastnených strán;

c) prispievajú k zabezpečeniu vysokej úrovne ochrany osobných údajov a súkromia;

...“

Nemecké právo:

6 § 3 Telekommunikationsgesetz (zákon o telekomunikáciách) z 22. júna 2004 (BGBl. 2004 I, s. 1190) vo svojom znení uplatniteľnom na skutkové okolnosti sporu vo veci samej (ďalej len „TKG“) stanovuje:

„Na účely tohto zákona:

...

17a ‚Verejne dostupné telekomunikačné služby‘ sú telekomunikačné služby, ktoré sú prístupné verejnosti;

...

22. ‚Telekomunikácia‘ je technický akt vysielania, prenosu a prijímania signálu prostredníctvom telekomunikačných zariadení;

23. ‚Telekomunikačné zariadenia‘ sú prístroje a technické systémy, ktoré môžu vysielat', prenášat', šíriť, prijímať, riadiť alebo kontrolovať elektromagnetické alebo optické signály identifikovateľné ako správy;
24. ‚Telekomunikačné služby‘ sú služby zvyčajne poskytované za odplatu, ktoré úplne alebo prevažne spočívajú v prenose signálov v telekomunikačných sieťach, vrátane prenosových služieb v sieťach používaných na rozhlasové vysielanie;
- ...
27. ‚Telekomunikačná sieť‘ znamená prenosové systémy, a kde je to aplikovateľné, i prepojovacie alebo smerovacie zariadenie a iné prostriedky vrátane sieťových prvkov, ktoré nie sú aktívne a ktoré umožňujú prenos signálov po vedení, rádiovými, optickými alebo inými elektromagnetickými prostriedkami vrátane družicových sietí, pevných (s prepájaním okruhov a balíkov vrátane internetu) a mobilných pozemských sietí, elektrických káblových systémov v rozsahu, v ktorom sa používajú na prenos signálov, sietí používaných na rozhlasové a televízne vysielanie a sietí káblovej televízie bez ohľadu na typ prenášanej informácie;

...“

7 § 6 ods. 1 TKG stanovuje:

„Kto komerčne využíva verejne dostupné telekomunikačné siete alebo verejne dostupné telekomunikačné služby, bezodkladne oznámi regulačnému orgánu začatie, zmenu alebo ukončenie svojej činnosti, ako aj zmeny týkajúce sa jeho spoločnosti. Oznámenie sa vykoná písomnou formou.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 8 Google je spoločnosť so sídlom v Spojených štátoch amerických, ktorá pod týmto menom okrem internetového vyhľadávača prevádzkuje okrem iného e-mailovú službu prostredníctvom internetu s názvom Gmail, ktorá je v Nemecku dočasne prevádzkovaná pod názvom GoogleMail.
- 9 Google tiež v Nemecku prevádzkuje vlastnú sieťovú infraštruktúru napojenú na internet, najmä niekoľko vysokokapacitných sietí prepájajúcich metropolitné oblasti.
- 10 Gmail je tzv. „službou mimo ponuky poskytovateľa internetového pripojenia“ („mimo ponuky PIS“), teda službou dostupnou na internete bez účasti tradičného komunikačného operátora.
- 11 Gmail svojim užívateľom poskytuje službu, ktorá im umožňuje okrem iného odosielať a prijímať e-maily a dáta na internete. Na používanie tejto služby si užívateľ musí najskôr zriadiť e-mailový účet, čím získa adresu, ktorá ho identifikuje ako odosielateľa alebo príjemcu e-mailov. Užívateľovi sa prístup k tejto službe umožní tak, že sa pripojí na svoj účet, či už priamo na webovej stránke prevádzkovej spoločnosťou Google (<https://mail.google.com>) za použitia internetového prehliadača, ktorý mu poskytne prístup k rozhraniu na použitie funkcie odosielania a prijímania pošty, ale aj funkčné editácie, ukladanie alebo triedenie e-mailov, či prostredníctvom e-mailového programu inštalovaného na jeho koncovom zariadení (e-mailový klient).
- 12 Vnútroštátny súd uvádza, že v rámci služby Gmail sa obsah pošty a dát nezmení, ale sa rozloží na niekoľko rôznych dátových balíkov, ktoré sú príjemcovi doručované prostredníctvom komunikačných protokolov štandardizovaných pre e-mailové služby, ako sú *Transmission Control Protocol – Internet Protocol* (protokol riadenia prenosu – internetový protokol, TCP-IP) a *Simple Mail Transfer Protocol*

(jednoduchý protokol na prenos pošty, SMTP). Z technického hľadiska užívateľ vytvorí obsah e-mailu, či už vo svojom prehliadači alebo v programe e-mailový klient, a určí jedného alebo viacerých príjemcov, a potom tento e-mail poskytne spoločnosti Google na začatie postupu odoslania.

- 13 Na doručenie tohto e-mailu jeho príjemcovi prevádzkuje Google e-mailové servery, ktoré vykonajú nevyhnutné informatické spracovanie na identifikáciu cieľového servera pomocou *Domain Name System* (systém doménových indikátorov, DNS) a na odoslanie dátových balíkov. Cesta týchto balíkov rôznymi podsietkami internetu prevádzkovanými tretími subjektmi je dynamická a môže sa ustavične meniť bez toho, aby táto skutočnosť bola odosielajúcemu užívateľovi známa alebo ju mohol ovplyvniť. Po prijatí je e-mail cieľovým serverom uložený a uchovaný v schránke elektronickej pošty, do ktorej môže príjemca vstúpiť rôznymi spôsobmi. Cesta, ktorou musia e-maily na internete prejsť, môže byť aj kratšia, pokiaľ si ich zasielajú užívatelia využívajúci služby toho istého poskytovateľa.
- 14 BNetzA sa domnieva, že v prípade služby Gmail ide o „telekomunikačnú službu“ v zmysle § 6 ods. 1 TKG v spojení s § 3 bodom 24 TKG a že sa na ňu vzťahuje ohlasovacia povinnosť voči tejto agentúre.
- 15 BNetzA rozhodnutím z 2. júla 2012 na základe § 126 TKG formálne konštatovala, že v prípade služby Gmail prevádzkuje Google telekomunikačnú službu, a pod hrozbou pokuty ju vyzvala na splnenie ohlasovacej povinnosti stanovenej v TKG. Sťažnosť, ktorú proti tomuto rozhodnutiu podala Google, BNetzA rozhodnutím z 22. decembra 2014 zamietla ako nedôvodnú.
- 16 Google podala 23. januára 2015 žalobu na Verwaltungsgericht Köln (Správny súd Kolín, Nemecko) a navrhla zrušiť uvedené rozhodnutie, ktoré bolo zamietnuté rozsudkom z 11. novembra 2015.
- 17 Uvedený súd v prejednávanej veci konštatoval, že Gmail je „telekomunikačnou službou“ v zmysle § 6 ods. 1 TKG v spojení s § 3 bodom 24 tohto zákona, teda službou zvyčajne poskytovanou za protihodnotu, ktorá spočíva úplne alebo prevažne v prenose signálov v elektronických komunikačných sieťach. Podľa tohto súdu ústredný znak tejto definície, a to „prenos signálov“, úzko súvisí s pojmom „telekomunikácia“, ktorý je v § 3 bode 22 TKG definovaný ako technický akt vysielania, prenosu a prijímania signálu prostredníctvom telekomunikačných zariadení, pričom uvedené zariadenia sú podľa § 3 bodu 23 TKG definované ako prístroje a technické systémy, ktoré môžu vysielateľ, prenášať, šíriť, prijímať, riadiť alebo kontrolovať elektromagnetické alebo optické signály identifikovateľné ako správy.
- 18 Podľa Verwaltungsgericht Köln (Správny súd Kolín) totiž Google umožňuje užívateľom služby Gmail internetovú e-mailovú komunikáciu pomocou internetového rozhrania alebo prostredníctvom programu „e-mailový klient“ inštalovaného na ich koncových zariadeniach pripojených na internet. Skutočnosť, že prenos signálov prebieha zásadne cez otvorený internet a že ho teda zabezpečujú poskytovatelia internetového pripojenia (ďalej len „PIS“), a nie samotná Google, nebráni zaradeniu služby Gmail medzi telekomunikačné služby. Poskytovanie prenosu signálov zo strany PIS je pripísateľné spoločnosti Google, pretože táto si v skutočnosti uvedené poskytovanie prenosu signálov prisvojuje na sledovanie vlastných cieľov najmä z dôvodu, že svojím informatickým spracovaním zásadne prispieva k fungovaniu telekomunikačného procesu. Uvedený súd sa domnieva, že na zodpovedanie otázky, či určitá služba úplne alebo prevažne spočíva v prenose signálov, netreba uskutočniť čisto technickú analýzu. Poskytovanie prenosu signálov je hlavným prvkom služby Gmail. V rámci kvalitatívneho posúdenia sa v prvom rade objaví komunikácia s ďalšími užívateľmi naprieč priestorom, a teda samotný proces telekomunikácie, zatiaľ čo ostatné zložky týkajúce sa obsahu služby nemajú nijaký vlastný význam.
- 19 Uvedený súd sa tiež domnieva, že občianskoprávna zodpovednosť spoločnosti Google vo vzťahu k užívateľom za poskytovanie prenosu signálov zo strany PIS nie je relevantná, a poukazuje na to, že služba Gmail sa ponúka za úhradu. Hoci sa totiž e-mailové služby užívateľom poskytujú bezplatne, prinajmenšom v základnej verzii, sú zvyčajne financované prostredníctvom reklamy alebo z iných nepriamych zdrojov.

- 20 Google podala proti rozsudku Verwaltungsgericht Köln (Správny súd Kolín) odvolanie na vnútroštátny súd Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen (Vrchný správny súd spolkovej krajiny Severné Porýnie-Vestfálsko, Nemecko).
- 21 Google pred vnútroštátnym súdom tvrdí, že služba Gmail nie je telekomunikačnou službou, pretože táto nevysiela žiadne signály. Služba Gmail ako e-mailová služba samozrejme predpokladá prenos signálov rovnako ako ďalšie služby mimo ponuky PIS, ako sú napríklad on-line bankové operácie. Prenos signálov, a to tak v prípade prenosu dát medzi užívateľmi služby Gmail a e-mailovými servermi spoločnosti Google a e-mailovými servermi iných e-mailových služieb, však neuskutočňuje samotná Google, ale PIS. Poskytovanie prenosu signálov jej nemožno pripísať, pretože tento prenos na otvorenom internete prebieha na základe princípu *best effort* („negarantované smerovanie“). Nad procesom prenosu signálov teda podľa vlastných slov nie je schopná vykonávať kontrolu, či už faktickú alebo právnu.
- 22 Google tiež tvrdí, že okolnosť, že sama prevádzkuje vlastnú sieťovú infraštruktúru ako súčasť internetu, nie je v tejto súvislosti relevantná, a to ani *de facto*, ani *de iure*. Táto infraštruktúra bola zavedená hlavne na poskytovanie dátovo náročných služieb, ako je „vyhľadávanie Google“ a „YouTube“, nie je však nevyhnutná na prevádzkovanie služby Google, hoci sa používa aj na tento účel. Napokon zdôrazňuje, že služba Gmail sa vo všeobecnosti neponúka za úhradu, ale sa užívateľom poskytuje bezplatne, a že je iba z malej časti financovaná prostredníctvom reklamy umiestňovanej na internetovej stránke služby Gmail.
- 23 BNetzA tvrdí, že na to, aby bola poskytovaná služba kvalifikovaná ako „telekomunikačná služba“, musí byť jej predmetom, v rámci jej technického fungovania, prevažne prenos signálov. To platí aj pre službu Gmail, pretože zasielanie e-mailov odosielateľa príjemcovi je možné iba prostredníctvom prenosu signálu. Nie je potrebné, aby poskytovateľ služby sám vykonával prenos signálov alebo aby aspoň vykonával kontrolu nad prenosom signálov prenášaných tretími subjektmi. Rozhodujúce je iba to, že z technického hľadiska dochádza k prenosu signálov.
- 24 Dodáva, že aj keby sa požadovala kontrola nad prenosom signálov prenášaných tretím subjektom, je táto podmienka splnená, pretože Google prevádzkuje vlastné e-mailové servery. E-mailové servery totiž priradujú fyzické adresy *Internet Protocol (IP)* [internetový protokol (IP)] k e-mailovým adresám, Google autentizuje odosielateľa a prípadne aj príjemcu pomocou hesla, e-mailovej adresy alebo identifikačného čísla a smeruje prenos signálov prostredníctvom internetových protokolov, ktoré sa používajú v miere dostatočnej na to, aby jej umožňovali vykonávať kontrolu. Google napokon sama prevádzkuje vlastnú sieťovú infraštruktúru pripojenú na internet, ktorá sa používa aj na účely prenosu signálov pre službu Gmail.
- 25 Za týchto okolností Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen (Vyšší správny súd spolkovej krajiny Severné Porýnie-Vestfálsko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:
- „1. Má sa charakteristika ‚služba...‘, ktorá pozostáva úplne alebo prevažne z prenosu signálov v elektronických komunikačných sieťach uvedená v článku 2 písm. c) [rámcovej smernice] vykladať v tom zmysle, že zahŕňa alebo môže zahŕňať aj e-mailové služby na internete, ktoré sú ponúkané na otvorenom internete, a samy neumožňujú prístup na internet?
- a) Má sa táto charakteristika konkrétne vykladať tak, že už informačno-technické spracovanie, ktoré zabezpečuje poskytovateľ e-mailovej služby prostredníctvom svojich e-mailových serverov tým, že e-mailovým adresám priradí IP adresy zúčastnených fyzických pripojení a e-maily rozdelené do dátových balíkov v otvorenom internete odosiela, resp. naopak ich prijíma, prostredníctvom rôznych balíkov internetových protokolov, sa považuje za ‚prenos signálov‘, alebo ‚prenos signálov‘ predstavuje až prenos týchto dátových balíkov, ktorý je zabezpečovaný [PIS]?

- b) Má sa táto charakteristika vykladať predovšetkým tak, že prenos e-mailov rozdelených do dátových balíkov prostredníctvom otvoreného internetu, ktorý je vykonávaný [PIS], môže byť pripísaný poskytovateľovi takejto e-mailovej služby, takže aj tento poskytovateľ poskytuje službu, ktorá spočíva v ‚prenose signálov‘? Za akých podmienok je prípadne takéto pričítanie možné?
- c) Pre prípad, že poskytovateľ takejto e-mailovej služby prenáša signály buď sám, alebo mu v každom prípade môže byť prenos signálov uskutočňovaný [PIS] pripísaný: má sa táto charakteristika vykladať konkrétne tak, že takáto e-mailová služba bez ohľadu na prípadné dodatočné funkcie služby, ako sú editovanie, ukladanie a usporadúvanie e-mailov alebo spravovanie kontaktných údajov, a bez ohľadu na technické úsilie vynaložené poskytovateľom s ohľadom na jednotlivé služby, spočíva tiež ‚celkom alebo prevažne‘ v prenose signálov, pretože pri funkčnom posúdení je z pohľadu používateľov relevantná komunikačná funkcia služby?
2. Pre prípad, že charakteristika uvedená v bode 1 sa má vykladať v tom zmysle, že v zásade nezahŕňa e-mailové služby ponúkané na internete, ktoré sú poskytované prostredníctvom otvoreného internetu a samy neumožňujú prístup na internet: môže byť táto charakteristika predsa len výnimočne naplnená, ak poskytovateľ takejto služby prevádzkuje zároveň niekoľko vlastných elektronických komunikačných sietí spojených s internetom, ktoré môžu byť v každom prípade používané aj na účely e-mailovej služby? Za akých podmienok je to prípadne možné?
3. Ako sa má vykladať charakteristika uvedená v článku 2 písm. c) [rámcovej smernice] ‚bežne poskytovanú za úhradu‘?
- a) Vyžaduje si táto charakteristika najmä zaplatenie úhrady zo strany používateľa alebo môže úhrada spočívať aj v poskytnutí iného protiplnenia používateľa, ktoré je v ekonomickom záujme poskytovateľa služby, napríklad v aktívnom poskytnutí osobných alebo ostatných údajov používateľov alebo v získavaní týchto údajov poskytovateľom služby iným spôsobom pri používaní služby?
- b) Vyžaduje si charakteristika predovšetkým, aby bola úhrada povinne zaplatená tým subjektom, v jeho prospech je služba poskytnutá, alebo je postačujúce aj čiastočné alebo úplné financovanie služby tretími osobami, napríklad prostredníctvom reklamy zobrazenej na webovej stránke poskytovateľa služby?
- c) Vzťahuje sa predovšetkým výraz ‚bežne‘ v tejto súvislosti na okolnosti, za ktorých poskytovateľ konkrétnej služby túto službu poskytuje, alebo na okolnosti, za ktorých sa poskytujú identické alebo porovnateľné služby vo všeobecnosti?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej a druhej otázke

- 26 Svojou prvou a druhou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 2 písm. c) rámcovej smernice má vykladať v tom zmysle, že taká internetová e-mailová služba, ktorá nezahŕňa prístup na internet, ako je služba Gmail poskytovaná spoločnosťou Google, je službou spočívajúcou úplne alebo prevažne v prenose signálov v elektronických komunikačných sieťach vzhľadom na informatické spracovanie, ktoré poskytovateľ tejto služby uskutočňuje prostredníctvom svojich e-mailových serverov na jednej strane tým, že e-mailovým adresám priraduje IP adresy koncových zariadení, a na druhej strane tým, že do otvoreného internetu odosiela alebo z neho prijíma dátové balíky zodpovedajúce týmto e-mailom. V prípade zápornej odpovede sa vnútroštátny súd tiež pýta, či a prípadne pod akou podmienkou sa napriek tomu možno domnievať, že poskytovateľ takej internetovej e-mailovej služby uskutočňuje prenos signálov alebo že mu možno prenos signálov pripísať, pokiaľ okrem toho prevádzkuje vlastné siete elektronických komunikácií pripojené na internet, ktoré možno používať na účely uvedenej služby.

- 27 Na úvod treba pripomenúť, že pojem „elektronická komunikačná služba“ je v článku 2 písm. c) rámcovej smernice definovaný pozitívne aj negatívne a že táto definícia bola v rovnocennom znení prebratá do článku 1 bodu 3 smernice Komisie 2002/77/ES zo 16. septembra 2002 o hospodárskej súťaži na trhoch elektronických komunikačných sietí a služieb (Ú. v. ES L 249, 2002, s. 21; Mim. vyd. 08/002, s. 178) (rozsudok zo 7. novembra 2013, UPC Nederland, C-518/11, EU:C:2013:709, body 36 a 37).
- 28 Článok 2 písm. c) rámcovej smernice totiž elektronickú komunikačnú službu definuje najprv ako „službu bežne poskytovanú za úhradu, ktorá pozostáva úplne alebo prevažne z prenosu signálov v elektronických komunikačných sieťach, vrátane telekomunikačných služieb a prenosových služieb v sieťach používaných na vysielanie“.
- 29 To isté ustanovenie ďalej spresňuje, že pojem „elektronická komunikačná služba“ na jednej strane vylučuje „služby poskytujúce obsah alebo vykonávajúce edičnú kontrolu obsahu prenášaného pomocou elektronických komunikačných sietí a služieb“, a na druhej strane nezahŕňa „služby informačnej spoločnosti definované v článku 1 [smernice 98/34], ktoré úplne alebo prevažne nepredstavujú prenos signálov v elektronických komunikačných sieťach“.
- 30 Odôvodnenie 5 rámcovej smernice v tejto súvislosti uvádza najmä, že konvergencia telekomunikácií, médií a sektora informačných technológií znamená, že všetky prenosové siete a služby by mali byť zastrešované jedným regulačným rámcom, a že v kontexte nastavenia tohto rámca je potrebné oddeliť reguláciu prenosu od regulácie obsahu.
- 31 Ako Súdny dvor už uviedol, jednotlivé smernice tvoriaci nový predpisový rámec pre elektronické komunikačné služby, konkrétne rámcová smernica a smernica 2002/77, teda jasne rozlišujú medzi výrobou obsahu, ktorá obsahuje redakčnú zodpovednosť, a prenosom obsahu, ktorý vylučuje akúkoľvek redakčnú zodpovednosť, s tým, že na obsah a prenos sa vzťahujú odlišné právne úpravy, ktoré sledujú vlastné ciele (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 7. novembra 2013, UPC Nederland, C-518/11, EU:C:2013:709, bod 41, a z 30. apríla 2014, UPC DTH, C-475/12, EU:C:2014:285, bod 36).
- 32 Súdny dvor tiež rozhodol, že na to, aby určitá služba patrila pod pojem „elektronická komunikačná služba“, musí zahŕňať prenos signálu, pričom skutočnosť, že k prenosu signálu dochádza prostredníctvom infraštruktúry, ktorá nepatrí poskytovateľovi služby, je pre kvalifikovanie povahy služby irelevantná, pretože v tejto súvislosti je dôležitá iba skutočnosť, že tento poskytovateľ je voči koncovým užívateľom zodpovedný za prenos signálu, ktorý im zabezpečuje poskytovanie služby, ktorú si predplatili (rozsudok z 30. apríla 2014, UPC DTH, C-475/12, EU:C:2014:285, bod 43).
- 33 V prejednávanej veci z rozhodnutia vnútroštátneho súdu, ako aj z písomných pripomienok predložených Súdnemu dvoru vyplýva, že Google ponúka okrem iného e-mailovú službu (Gmail) umožňujúcu majiteľovi e-mailového účtu Gmail odosielať a prijímať e-maily buď prostredníctvom internetového prehliadača použitím webového rozhrania, ktoré mu na tento účel poskytuje Google, alebo prostredníctvom programu „e-mailový klient“. Vo veci samej však ide iba o internetovú e-mailovú službu.
- 34 Je nesporné, že poskytovateľ takej internetovej e-mailovej služby, akou je služba Gmail, uskutočňuje prenos signálov. Google na pojednávaní pred Súdnym dvorom potvrdila, že v rámci poskytovania svojej e-mailovej služby odosiela do otvoreného internetu a prostredníctvom e-mailových serverov z neho prijíma dátové balíky zodpovedajúce e-mailom, ktoré navzájom odosielajú a prijímajú majitelia e-mailových účtov Google.
- 35 Na základe toho však nemožno dospieť k záveru, že by úkony uskutočňované spoločnosťou Google na zabezpečenie fungovania jej e-mailovej služby boli „elektronickou komunikačnou službou“ v zmysle článku 2 písm. c) rámcovej smernice, pretože táto služba nespočíva úplne alebo prevažne v prenose signálov v elektronických komunikačných sieťach.

- 36 Ako totiž uviedla Európska komisia vo svojich písomných pripomienkach, prenos signálov potrebných na fungovanie akejkoľvek internetovej e-mailovej služby totiž zabezpečujú na jednej strane hlavne PIS odosielateľov a príjemcov e-mailov a prípadne poskytovateľov internetových e-mailových služieb, a na druhej strane správcovia rôznych sietí tvoriacich otvorený internet, a tí nesú za tento prenos zodpovednosť v zmysle rozsudku z 30. apríla 2014, UPC DTH (C-475/12, EU:C:2014:285, bod 43).
- 37 Skutočnosť, že poskytovateľ internetovej e-mailovej služby aktívne zasahuje do úkonu odosielania a prijímania správ, či už tým, že e-mailovým adresám priraduje IP adresy koncových zariadení, alebo tým, že tieto správy rozkladá na dátové balíky a odosiela ich do otvoreného internetu alebo ich na účely ich doručenia príjemcom z neho prijíma, sa nejaví byť dostatočná na to, aby sa táto služba z technického hľadiska mohla považovať za službu spočívajúcu „úplne alebo prevažne v prenose signálov v elektronických komunikačných sieťach“ v zmysle článku 2 písm. c) rámcovej smernice.
- 38 E-mailovú službu Gmail teda nemožno kvalifikovať ako „elektronickú komunikačnú službu“ v zmysle článku 2 písm. c) rámcovej smernice, pokiaľ neexistuje ďalšia skutočnosť preukazujúca zodpovednosť spoločnosti Google vo vzťahu k majiteľom e-mailových účtov Gmail pri prenose signálov potrebných na fungovanie tejto služby, čo prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu.
- 39 Tento záver napokon nemožno spochybníť ani tým, že Google okrem toho v Nemecku prevádzkuje vlastné elektronické komunikačné siete.
- 40 Skutočnosť, že Google musí byť ako prevádzkovateľ vlastných elektronických komunikačných sietí považovaná za poskytovateľa elektronických komunikačných služieb, a môže sa na ňu ako takú vzťahovať ohlasovacia povinnosť podľa článku 3 ods. 2 a 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/20/ES zo 7. marca 2002 o povolení na elektronické komunikačné siete a služby (smernica o povolení) (Ú. v. ES L 108, 2002, s. 21; Mim. vyd. 13/029, s. 337), zmenenej smernicou 2009/140, totiž nemôže znamenať, že by sa takto museli kvalifikovať všetky služby, ktoré poskytuje na internete, hoci úplne alebo prevažne nespočívajú v prenose signálov.
- 41 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na prvú a druhú otázku odpovedať tak, že článok 2 písm. c) rámcovej smernice sa má vykladať v tom zmysle, že taká internetová e-mailová služba, ktorá nezahŕňa prístup na internet, akou je služba Gmail poskytovaná spoločnosťou Google, nespočíva úplne alebo prevažne v prenose signálov v elektronických komunikačných sieťach, a teda nie je „elektronickou komunikačnou službou“ v zmysle tohto ustanovenia.

O tretej otázke

- 42 Vzhľadom na odpoveď na prvú a druhú otázku nie je potrebné odpovedať na tretiu otázku.

O trovách

- 43 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

Článok 2 písm. c) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica), zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/140/ES z 25. novembra

2009, sa má vykladať v tom zmysle, že taká internetová e-mailová služba, ktorá nezahŕňa prístup na internet, akou je služba Gmail poskytovaná spoločnosťou Google LLC, nespočíva úplne alebo prevažne v prenose signálov v elektronických komunikačných sieťach, a teda nie je „elektronickou komunikačnou službou“ v zmysle tohto ustanovenia.

Podpisy